

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/165/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114220567
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1114220567.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v právnej veci žalobcu: I. W.D., B.. XX.XX.XXXX, X. L. Š.S. XXXX/XX, X., zastúpeného advokátom: JUDr. Vladimír Varinský, so sídlom Nám. SNP 13, Banská Bystrica, proti žalovanému: Slovenská republika konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o zaplatenie 2.263,21 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. júla 2020, č. k. 6C 67/2014 - 559, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu vo výške 213,82 eura a úrok z omeškania vo výške 3,00 % ročne zo sumy 2.049,39 eura od 18.11.2013 až do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 10. júla 2020, č. k. 6C 67/2014 - 559, uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom zodpovednosti za škodu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. náhradu majetkovej škody vo výške 2.049,39 eura spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,25 % odo dňa 18.11.2013 do zaplatenia, všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 81,1%.

2. Vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd preukázané, že uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Čadci zo dňa 04.09.2010, ČVS:ORP-1244/SB-CA-2010 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa ustanovenia § 156 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa ustanovenia § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) a c) Trestného zákona. Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca sťažnosť. Okresný prokurátor uznesením zo dňa 19.10.2010, č.k. Pv 801/2010-6, sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. Dňa 25.02.2011 Okresná prokuratúra v Čadci podala na Okresný súd v Čadci obžalobu. Okresný súd v Čadci rozsudkom č. k. 3T/33/2011-111 zo dňa 16.05.2011 uznal žalobcu za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa ustanovenia § 156 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa ustanovenia § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) a c) Trestného zákona. Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne odvolanie. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 2To/82/2011-147 zo dňa 05.10.2011 napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okresný súd v Čadci rozsudkom č. k. 3T/33/2011-160 zo dňa 17.01.2012 žalobcu spod obžaloby oslobodil z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie prokurátor. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 2To/39/2010-195 zo dňa 16.05.2012 odvolanie

zamietol. Rozhodnutie v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 2To/39/2012-195 zo dňa 16.05.2012, nadobudlo právoplatnosť dňa 16.05.2012. Mal tiež preukázané predbežné prerokovanie nároku žalovaným. Poukázal na to, že uplatnený nárok žalobcu v sume 2.263,21 eura predstavuje súčet nákladov spojených s úhradou trov obhajoby žalobcom zvolenej právnej zástupkyňi v trestnom konaní v sume 1.710,66 eura, nákladov spojených s cestami žalobcu súvisiacimi s jeho účasťou na jednotlivých procesných úkonoch vykonávaných orgánmi činnými v trestnom konaní vedenom proti žalobcovi v sume 338,73 eura a nákladov spojených s uplatňovaným náhrady trov právneho zastúpenia v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody v sume 213,82 eura. Konštatoval, že žalobca v rámci trestného konania využil svoje právo priznané mu Trestným poriadkom a na zastupovanie svojej osoby udelil splnomocnenie advokátke JUDr. Zuzane Smetanovej dňa 16.12.2010, ktorá žalobcu počas vedenia trestného konania zastupovala. Právna zástupkyňa žalobcovi doručila vyúčtovanie trov právneho zastúpenia v prejednávanej veci vedenej Okresným súdom Čadca sp. zn. 3T 33/2011, vo výške 1.710,66 eura. Rozsah poskytnutej právnej pomoci zvolenou právnou zástupkyňou žalobcovi počas trvania trestného konania súd preskúmal na návrh právneho zástupcu žalobcu vykonaním dokazovania - čítaním obsahu pripojeného spisu z Okresného súdu Čadca sp. zn. 3T 33/2011, súčasťou ktorého je aj vyšetrovací spis - na pojednávaní konanom dňa 10.6.2020. Mal preukázané, že právna zástupkyňa žalobcu bola registrovaná ako platiteľ dane z pridanej hodnoty v rokoch 2010, 2011 a v roku 2012 do 30.9.2012, kedy jej bola registrácia na dani z pridanej hodnoty zrušená. Právna zástupkyňa žalobcu bola v čase poskytovania právnej služby žalobcovi počas vedenia trestného konania evidovaná ako vlastníčka a držiteľka motorového vozidla O. G. X, X. XXX S.. Právna zástupkyňa poskytla žalobcovi nasledovné úkony právnej služby: dňa 16.12. 2010 prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom, odmena za jeden úkon právnej služby bola vyhláškou č. 655/2004 Z.z. určená na sumu 60,11 eura, dňa 22.12.2010 nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu, za tento úkon si právna zástupkyňa žalobcu cenu poskytnutého právneho úkonu právnej služby nevyúčtovala. Právna zástupkyňa žalobcu si vyúčtovala hotové výdavky k právnemu úkonu zo dňa 16.12.2010 - režijný paušál vo výške 7,21 eura, vo vzťahu k právnemu úkonu nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu právna zástupkyňa si účtovala cestovné náklady - konkrétne cesta Banská Bystrica - Stará Bystrica a späť vo výške 165,06 eura, stratu času (8 x polhodina po 12,02 eura) v sume 96,16 eura. Hotové výdavky za rok 2010 boli účtované právnou zástupkyňou žalobcu v sume 172,27 eura, k tejto sume právna zástupkyňa žalobcu prirátala daň z pridanej hodnoty vo výške 19% v sume 44,15 eura. Odmena, hotové výdavky vrátane DPH za rok 2010 boli právnou zástupkyňou vyúčtované v celkovej sume 276,53 eura. Základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby za rok 2010 podľa ustanovenia § 12 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb bola určená na sumu 60,11 eura, režijný paušál bol ustálený vo výške 7,21 eura, DPH bola ustálená vo výške 19%. Základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby za rok 2011 podľa ustanovenia § 12 ods. 3 písm. a) vyhlášky číslo 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb bola vo výške 61,75 eura, režijný paušál bol ustálený na sumu 7,41 eura a DPH bola určená vo výške 20%. Právna zástupkyňa žalobcu za rok 2011 si vyúčtovala odmenu za úkony právnej služby v celkovej výške 308,75 eura, a to konkrétne za úkon právnej služby - 24.01.2011 účasť na záverečnom preštudovaní vyšetrovacieho spisu v sume 61,75 eura. Dňa 17.03.2011 spísanie a podanie odporu proti trestnému rozkazu Okresného súdu v Čadci zo dňa 28.02.2011, č. k. 3T 33/2011 - 78 v sume 61,75 eura. Dňa 16.05.2011 zastúpenie na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom v Čadci od 8.40 hod. - do 11.30 hod., od 12,07 hod. - do 13,30 hod. (v podstate išlo o 2 úkony právnej služby) podľa ustanovenia § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v celkovej sume 123,50 eura. Dňa 16.08.2011 spísanie a podanie dôvodov odvolania proti rozsudku Okresného súdu v Čadci zo dňa 16.05.2011, č.k. 3T 33/ 2011- 111 v sume 61,75 eura. Odmena za právne služby za rok 2011 bola účtovaná právnou zástupkyňou žalobcu v celkovej sume 308,75 eura. Hotové výdavky boli účtované k piatim úkonom právnej služby - režijný paušál po 7,41 eura v celkovej sume 37,05 eura. Právna zástupkyňa žalobcu si účtovala aj cestovné náklady v súvislosti s úkonom právnej služby, ktorý bol realizovaný dňa 24.01.2011 cesta Banská Bystrica - Stará Bystrica a späť vo výške 168,96 eura, strata času bola účtovaná v sume 98,80 eura (8 x polhodina po 12,35 eura). Cestovné náklady v súvislosti s úkonom právnej služby realizovaného právnou zástupkyňou žalobcu dňa 16.05.2011 si účtovala právna zástupkyňa žalobcu cestovné náklady za cestu Banská Bystrica - Čadca a späť v sume 167,45 eura, stratu času si účtovala vo výške 98,80 eura (8 x polhodina po 12,35 eura). Celkovo hotové výdavky za rok 2011 boli účtované právnou zástupkyňou žalobcu vo výške 373,46 eura. Daň z pridanej hodnoty bola účtovaná za úkony právnej služby, za rok 2011 vo výške 136,44 eura. Odmena a hotové výdavky vrátane DPH za rok 2011 bola účtovaná právnou zástupkyňou žalobcu vo výške 818,65 eura. Základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby za rok 2012 podľa

ustanovenia § 12 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb bola stanovená na sumu 63,58 eura, režijný paušál bol ustálený na sumu 7,63 eura, DPH bola ustálená na výšku 20%. Právna zástupkyňa v roku 2012 si účtovala odmenu za tri úkony právnej služby - konkrétne dňa 17.01.2012 zastúpenie žalobcu na hlavnom pojednávaní v konaní pred Okresným súdom v Čadci v sume 63,58 eura. Dňa 02.04. 2012 spísanie a podanie vyjadrenia k odvolaniu Okresnej prokuratúry v Čadci zo dňa 12.03.2012, č. k. P 801 /2010-34 v sume 63,58 eura. Dňa 16.05.2012 zastúpenie žalobcu na verejnom zasadnutí o odvolaní prokurátora pred Krajským súdom v Žiline v sume 63,58 eura. Odmenu za právne služby za rok 2012 právna zástupkyňa žalobcu vyúčtovala v celkovej výške 190,74 eura. Hotové výdavky - režijný paušál za rok 2012 si vyúčtovala právna zástupkyňa žalobcu v spojitosti s tromi úkonmi právnej služby po 7,63 eura, celkovo v sume 22,89 eura. Cestovné náklady súvisiace s realizáciou úkonu právnej služby dňa 17.01.2012 právna zástupkyňa vyúčtovala za cestu Banská Bystrica - Čadca a späť v sume 170,31 eura, stratu času v sume 101,68 eura (8 x polhodina po 12,71 eura). V súvislosti s úkonom právnej služby, ktorý právna zástupkyňa žalobcu realizovala dňa 16.05.2012, si účtovala cestovné náklady za realizáciu cesty Banská Bystrica a Žilina a späť vo výške 128,96 eura, strata času bola účtovaná právnu zástupkyňou žalobcu vo výške 76,26 eura (6 x polhodina po 12,71 eura). Spolu hotové výdavky za rok 2012 boli právnu zástupkyňou žalobcu účtované v sume 332,16 eura. Daň z pridanej hodnoty bola účtovaná vo výške 20 %, čo predstavovalo sumu 102,58 eura. Odmena a hotové výdavky vrátane DPH za rok 2012 bola právnu zástupkyňou žalobcu účtovaná v sume 615,48 eura. Spolu odmena a hotové výdavky vrátane DPH za roky 2010, 2011, 2012 predstavovali sumu 1.710,66 eura. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že zvolenej právnej zástupkyňi bola zaplatená celkovo suma vo výške 2.172,29 eura. Pre vysvetlenie žalobca v žalobe uviedol, že suma prevyšujúca sumu 1.710,66 eura (suma 416,63 eura) predstavuje odmenu za právne služby poskytnuté zvolenou právnu zástupkyňou žalobcu v inej právnej veci a tejto náhrady (v sume 416,63 eura) sa žalobca v prejednávanej veci nedomáha. Výdavky v sume 1.710,66 eura vznikli žalobcovi v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, ktoré bolo vydané v trestnom konaní vedeného voči osobe žalobcu, výsledkom ktorého bolo oslobodenie žalobcu spod obžaloby. Rozsah poskytnutej právnej pomoci zvolenou právnu zástupkyňou žalobcu a výška vyúčtovanej odmeny právnu zástupkyňou žalobcu pritom medzi stranami sporu nebola sporná. Z výsluchu žalobcu a svedkov - rodičov žalobcu a z obsahu listinných dôkazov mal preukázané, že trovy právneho zastúpenia boli zaplatené zvolenej právnej zástupkyňi tak, že časť trov zaplatila zvolenej právnej zástupkyňi matka žalobcu H. W.D. v sume 1.464,05 eura zo spoločných finančných prostriedkov patriacich do BSM rodičov žalobcu a sumu 246,61 eura zaplatil žalobca, čo je zrejme z obsahu listinných dôkazov - vkladových lístkov a z obsahu poštovej poukážky doručených žalobcom súdu spolu so žalobou. Z výsluchu žalobcu, ako aj jeho rodičov, mal potom preukázané, že žalobca platby realizované matkou v prospech zvolenej právnej zástupkyne rodičom vrátil. Žalobca sa zúčastňoval procesných úkonov počas vedenia trestného konania, vrátane úkonov pred Okresným súdom Čadca, kedy na dopravu použil vlastného vozidla, čo mal preukázané z obsahu trestného spisu, súčasťou ktorého je aj vyšetrovací spis, ako aj výsluchom žalobcu a jeho rodičov. Žalobca si v súvislosti s použitím osobného motorového vozidla vyúčtoval cestovné náklady v sume 338,73 eura, ktorá suma predstavuje náklady spojené s cestovaním žalobcu na jednotlivé procesné úkony v trestnej veci. Z obsahu pripojeného trestného spisu Okresného súdu Čadca zistil, že žalobca sa zúčastnil hlavného pojednávania, ktoré bolo vedené pred Okresným súdom v Čadci dňa 16.05.2011, v tejto súvislosti absolvoval cestu z Bratislavy do Čadce a späť, išlo o vzdialenosť 460 kilometrov, základná náhrada bola žalobcom účtovaná 0,183 eura/km, kombinovaná spotreba podľa technického preukazu bola 5,2 l/100 kilometrov, cena pohonných hmôt bola účtovaná v sume 1,354 eura/liter, celkovo žalobcovi vznikli náklady 116,57 eura. Dňa 17.01.2012 sa žalobca zúčastnil hlavného pojednávania konaného pred Okresným súdom v Čadci. Realizoval cestu osobným motorovým vozidlom z Bratislavy do Čadce a späť, išlo o vzdialenosť 460 kilometrov, základná náhrada bola žalobcom účtovaná 0,183 eura/km, kombinovaná spotreba podľa technického preukazu bola 5,2 litera/100 km, cena pohonných hmôt bola žalobcom zaplatená v sume 1,413 eura za liter. Náklady na uvedenú cestu predstavovali celkovo sumu 117,98 eura. Dňa 16.05.2012 sa žalobca zúčastnil na verejnom zasadnutí o odvolaní, ktoré bolo realizované pred Krajským súdom v Žiline. Žalobca absolvoval v tejto súvislosti cestu z Bratislavy do Žiliny. Vzdialenosť bola 404 km, základná náhrada podľa technického preukazu bola 0,183 eura/km, kombinovaná spotreba podľa technického preukazu bola 5,2 l/100 km, cena pohonných hmôt bola žalobcom zaplatená v sume 1,440 eura /liter. Náklady na cestu boli žalobcom reálne vyplatené v celkovej sume 104,18 eura. Žalobca pri vyúčtovaní cestovných nákladov súdu predložil fotokópiu osvedčenia o evidencii vozidla číslo 787188 a zápisnice z uvedených úkonov, obsahom ktorých preukazoval účasť na procesných úkonoch.

3. Na základe takto ustáleného skutkového stavu posúdil vec podľa ust. § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. e/, § 4 ods. 2, 3, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., § 517 ods.1,2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť, avšak nie v celom rozsahu. Poukázal na to, že boli splnené podmienky pre priznanie uplatneného nároku žalobcom v súvislosti s vyplatenými trovami právneho zastúpenia jeho zvolenej právnej zástupkyňi, ktorá realizovala úkony právnej pomoci počas vedenia trestného konania, a to v sume 1.710,66 eura, ktorá, tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, bola v celosti zaplatená z finančných prostriedkov, ktoré žalobca získal z brigád a ktoré vrátil svojim rodičom až na sumu 246,61 eura, ktorú zaplatil žalobca poštovou poukážkou zvolenej právnej zástupkyňi. Považoval tiež za dôvodne uplatnený nárok žalobcom na náhradu škody vo výške 338,73 eura, ktorá predstavuje cestovné náklady spojené s osobnou účasťou žalobcu na procesných úkonoch počas vedenia trestného konania. Skúmal, či tieto uplatnené a súdom priznané trovy boli vynaložené účelne, pričom na základe vykonaného dokazovania mal za to, že tieto trovy, ktorých náhradu žalobca v tomto spore uplatnil, boli vynaložené účelne a boli účtované v správnej výške, čo žalovaný v konaní ani nenamietal. Žalobcovi teda vznikla majetková škoda v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, keďže v trestnom konaní, ktoré sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, bol zastúpený obhajcom, ktorý v prospech žalobcu vykonával úkony právnej služby. Žalobca využil svoje ústavné právo na kvalifikovanú obhajobu, pričom je irelevantné, či išlo o prípad nutnej obhajoby alebo zvoleného obhajcu. Práve vznesenie obvinenia a následné pokračovanie v trestnom konaní po podaní obžaloby boli priamou a bezprostrednou príčinou vzniku trov spätých s obhajobou žalobcu zvoleným právnym zástupcom. V súvislosti s uvedeným poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/402/2015 z 28.4.2016 (R 17/2018), podľa ktorého aj v prípade, ak nárok na náhradu nákladov vynaložených poškodeným (obvineným) na jeho obhajobu v trestnom konaní, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený alebo trestné stíhanie bolo voči nemu zastavené, bol uplatnený podľa zákona č. 58/1969 Zb., súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase robenia úkonov. Uvedené teda znamená, že odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát, je nepochybne hotovým výdavkom, ktorý patrí medzi základné druhy trov konania, avšak v súvislosti s náhradou trov konania platí zásada, že sa priznáva len náhrada trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva, teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil. Na základe uvedeného žalobcovi priznal nárok na náhradu škody vo výške 1.710,66 eura a vo výške 380,73 eura. Nepriznal mu však nárok na náhradu sumy 213,82 eura, ktorá predstavuje náklady vynaložené žalobcom v prospech právneho zástupcu, ktorý žalobcu zastupoval počas predbežného prerokovania nároku na náhradu škody žalovanou. V tomto smere poukázal na ustanovenie § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Pokiaľ ide o úroky z omeškania z priznanej náhrady škody, tento nárok mu priznal, avšak len vo výške 5,25 % odo dňa 18.11.2013 až do zaplatenia, nakoľko žalobca požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku žiadosťou zo dňa 14.05.2013 doručenou súčasne Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, ako aj Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky doručilo žalobcovi dňa 28.05.2013 vyrozumienie, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola postúpená na priame vybavenie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky dňa 04.06.2013. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky doručilo žalobcovi vyrozumienie, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola postúpená Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky dňa 10.06.2013. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky oznámila žalobcovi, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spätne postúpila na vybavenie Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Žalobca v žalobe konštatoval, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky obdržalo žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 16.05.2013, s poukazom na ustanovenie § 16 ods. 4 veta 3 zákona číslo 514/2003 Z.z. sa žalovaná dňa 18.11.2013 so splnením si povinnosti nahradit' žalobcovi škodu dostala do omeškania. K prvému dňu omeškania žalovanej bola základná úroková sadzba uplatňovaná Európskou centrálnou bankou vo výške 0,25%. Konštatoval, že nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania zo žalovanej sumy vznikol až po tom, čo žalovaný žalobcovi nárok na náhradu škody počas predbežného prerokovania nároku nepriznal. Žalobcovi preto priznal výšku úroku z omeškania z priznanej sumy vo výške 5,25 % odo dňa 18.11.2013, a nie v žalovanej výške 8,25 % a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Podľa jeho názoru totiž nejde o záväzkový vzťah vzniknutý medzi stranami sporu pred 1. februárom 2013, v dôsledku čoho by výška úrokov z omeškania bola určená podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013 (§ 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.).

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p. a žalobcovi priznal podľa pomeru úspechu (úspech žalobcu 90,55 % a žalovaného 9,45 %) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 81,1 %.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote do zamietajúceho výroku a súvisiaceho výroku o trovách konania odvolanie žalobca, ktorý žiadal v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo vzťahu k otázke náhrady nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku uviedol, že súhlasí s tým, že náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody nemôžu byť a nie sú súčasťou trov, ktoré mu vznikli v predmetnom trestnom konaní tak, ako to má na mysli ust. § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Predmetné ustanovenie však nijak nevylučuje priznanie práva na náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody. Tento nárok je potrebné v zmysle ust. § 121 ods. 3 Obč. zák. právne posúdiť ako príslušenstvo zostatkovej časti v tomto konaní uplatnenej pohľadávky (istiny), teda ako náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s jej uplatnením. Výkladom jednotlivých ustanovení zákona je pritom možné dospieť k záveru, že tieto ustanovenia nevylučujú možnosť súdu priznať právo na náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody. Práve naopak. Štát nesie zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pod ktorou sa rozumie skutočná škoda, nemajetková ujma a ušlý zisk. Právo poškodeného voči Slovenskej republike na náhradu takejto škody (teda skutočnej škody, nemajetkovej ujmy a ušlého zisku) predstavuje pohľadávku poškodeného voči Slovenskej republike (v zmysle istiny), čomu zodpovedá povinnosť túto škodu (pohľadávku, istinu) poškodenému nahradiť (uspokojiť) tak, ako to má na mysli ust. § 488 Obč. zák. Ak poškodený v konaní, v ktorom došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, znášal náklady predstavujúce trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia, takéto trovy sú súčasťou škody (skutočnej), na ktorej náhradu je štát povinný, predstavujú teda pohľadávku poškodeného voči štátu v zmysle jej istiny tak ako je tomu pri skutočnej škode a ušlom zisku. Naproti tomu sa za súčasť týchto trov konania nepovažujú náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody pred príslušným ústredným orgánom štátnej správy podľa ust. § 4 a 15 zákona. Bolo by pritom nelogické, aby sa náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody považovali za súčasť trov konania, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, nakoľko tieto náklady poškodenému vznikajú až po právoplatnom skončení takéhoto konania (v ktorom došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia). Inak povedané, náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku nie je možné považovať za škodu, ktorá poškodenému vznikla v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, takéto náklady teda nie sú pohľadávkou (v zmysle istiny) poškodeného voči štátu. Čo je však podstatné a kľúčové, citované zákonné ustanovenie nijakým spôsobom nevylučuje, aby náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku pred príslušným orgánom nebolo možné právne posúdiť ako príslušenstvo pohľadávky poškodeného voči štátu, ktoré príslušenstvo predstavuje náklady spojené s uplatnením takejto pohľadávky (istiny), teda príslušenstvo jeho skutočnej škody, spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci v zmysle ust. § 121 ods. 3 Obč. zák. tak, ako príslušenstvom pohľadávky poškodeného môžu byť napríklad úroky z omeškania, obzvlášť v prípade, ak ústredný orgán štátnej správy v priebehu predbežného prerokovania nároku na náhradu škody pohľadávku poškodeného mimosúdne neuspokojil. Ak by zákonodarca mal v úmysle vylúčiť možnosť priznať právo na náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody, tento by nepochybne prijal takú legislatívu, ktorá by aplikáciu ust. § 121 ods. 3 Obč. zák. jednoznačne vylučovala. Nakoľko však zákonodarca v ust. § 18 ods. 3 posledná veta zákona len konštatuje, že náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku nie sú súčasťou nákladov na trovy konania (ako škody), ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie (ktorú skutočnosť nikto vrátane žalobcu nerobí spornou), zákonodarca týmto zákonným ustanovením nevylúčil možnosť priznať poškodenému aj právo na náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku, ktorý postup je potom možné oprieť o spomínané ust. § 121 ods. 3 Obč. zák. Náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody (predstavujúce trovy právneho zastúpenia) je preto potrebné, v zmysle ust. § 121 ods. 3 Obč. zák., považovať za príslušenstvo pohľadávky (v zmysle istiny, predstavujúcej právo na náhradu škody, spôsobenej vydaním nezákonného rozhodnutia), ktoré náklady mu vznikli v súvislosti s uplatnením tejto pohľadávky. V tejto súvislosti podoporne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 03. 1999, sp. zn.: 2Cdo 7/1999, R 26/2000; rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 01. 12. 2011, sp. zn.: 12Co 78/2011, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. 01. 2020, sp. zn.: 14Co/90/2018 - 700 a konštatoval, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, avšak len potiaľ, pokiaľ prijal právny názor, že náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody pred príslušným

orgánom štátu, nie je možné považovať za súčasť trov konania, ktoré vznikli v trestnom konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Nesprávne však už vec právne posúdil, pokiaľ tento nárok na náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody nesubsumoval pod ust. § 121 ods. 3 Obč. zák., a preto ho nepriznal, z ktorého dôvodu je potom rozsudok súdu prvej inštancie potrebné považovať za rozhodnutie nezákonné. Vo vzťahu k zamietnutej časti úrokov z omeškania žalobca v odvolaní namieta, že pokiaľ mu súd prvej inštancie priznal úroky z omeškania len vo výške 5,25%, teda nie vo výške 8,25 % ako si ich uplatnil, a to s odôvodnením, že medzi stranami sporu nejde o záväzkový vzťah, ktorý by vznikol pred 01. 02.2013, z ktorého dôvodu potom sa režim úroku z omeškania spravuje ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. s účinnosťou od 01.02.2013, tieto závery súdu prvej inštancie považuje za nesprávne. Zdôraznil, že podľa ust. § 489 Obč. zák., záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone, a teda pokiaľ z ust. § 10c citovaného Nariadenia vyplýva, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013, podľa ktorých výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, potom mu mal súd úroky z omeškania priznať v uplatnenej výške 8,25 %. Obvinenie v trestnej veci mu totiž bolo vznesené dňa 04.09.2010, pričom Okresný súd v Čadci žalobcu ho spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil svojím rozsudkom zo dňa 17. 01. 2012, č.k.: 3T 33/2011-160, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 16. 05. 2012, č. k.: 2To 39/2012-195, a teda mu pohľadávka voči žalovanému, spočívajúca v práve na náhradu škody, spôsobenej vydaním nezákonného rozhodnutia v označenej trestnej veci, vznikla najneskôr dňa 16.05.2012, kedy medzi sporovými stranami vznikol záväzkový vzťah, založený na právnom základe zodpovednosti za škodu, ktorý záväzkový vzťah teda vznikol ešte pred 01.02.2013, pred nadobudnutím účinnosti Nariadenia v znení Nariadenia vlády SR č. 281/2010. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, kedy svoj nárok uplatnil u žalovaného, resp. kedy sa žalovaný dostal do omeškania so splnením povinnosti nahradiť spôsobenú škodu, tak ako to nesprávne interpretuje súd prvej inštancie v bode 20 napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, že záväzkový vzťah medzi sporovými stranami vznikol až po 01.02.2013, na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a v tejto časti vec nesprávne právne posúdil, čo má potom za následok, že napadnuté meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v tejto časti vyhodnotiť ako nezákonné, zakladajúce odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), písm. h) C.s.p. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti a argumentáciu žiadal odvolaniu vyhovieť.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, keď sa s návrhom žalobcu uvedeným v odvolaní nestotožňuje. K odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa nepriznania náhrady nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody poukázal na to, že zákonodarca explicitne v ustanovení § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. uplatnenie tohto nároku z trov konania vylúčil a stanovil, že náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom nie sú súčasťou trov konania. Ide o právny predpis *lex specialis* a pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle priznať náhradu škody, pozostávajúcu aj z trov konania spočívajúcich v náhrade trov právneho zastúpenia vrátane nákladov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bol by to v zákone jasne uviedol. Preto uplatňovanie týchto trov, odôvodňujúc nárok iným ustanovením iného právneho predpisu (t.j. napr. aj ako príslušenstvo pohľadávky v zmysle Občianskeho zákonníka), nemá oporu v zákone a ich priznaním by išlo o obchádzanie zákona. V neposlednom rade, ust. § 25 zákona č. 514/2003 Z.z., na ktoré poukazuje žalobca, stanovuje, že ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom. Ustanovenie § 26 zákona č. 514/2003 Z.z. sa zaoberá predovšetkým príslušnosťou orgánu konajúceho v mene štátu a nesmeruje k uplatňovaniu nároku na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka, ktorý nárok je priamo zo zákona vylúčený práve ustanovením § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.14Co 90/2018-700 z 21.01.2020, v danom spore sa riešila otázka nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., v ktorom však platila iná právna úprava týkajúca sa uplatnenia trov pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody. Tento nárok nebol priamo zo zákona vylúčený tak, ako je to v zákone č. 514/2003 Z.z. Preto by priznanie nároku spojeného s trovami pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody len podľa iného právneho ustanovenia titulom príslušenstva pohľadávky bolo obchádzaním zákona (resp. tzv. ohýbaním práva), keď aj z dôvodovej správy k § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že zákon vylučuje z náhrady škody náklady, ktoré poškodenému vznikli v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku

na náhradu škody s príslušným orgánom, pretože toto predbežné prejednanie nároku má iba formálny charakter. Súčasťou náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím sú trovy toho konania, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu, pričom súčasťou týchto trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia (§ 18 ods.1 a ods. 3 prvá veta zákona č. 514/2003 Z.z.). Keďže predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom nie je konaním uvedeným v predchádzajúcej vete (a v podstate ani nejde o žiadne konanie), poškodenému nepatrí nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vzniknutých v súvislosti s týmto prerokovaním (viď § 18 ods.1 v spojení s § 18 ods. 3 prvá veta zákona č. 514/2003 Z.z.). Úmyslom zákonodarcu aj podľa vyššie citovanej dôvodovej správy bolo vylúčiť z náhrady škody náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody z dôvodu, že ide o tzv. úkon s ustálenou vonkajšou podobou. Keďže úmyslom zákonodarcu bolo tieto náklady z uvedeného dôvodu poškodenému neuhradiť, pričom ide o osobitnú právnu úpravu vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave Občianskeho zákonníka, trovy právneho zastúpenia spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody nemožno priznať ani prostredníctvom § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ako príslušenstvo pohľadávky. Pokiaľ by tomu tak nebolo, potom by právna úprava obsiahnutá v § 18 ods.3 druhá veta zákona č. 514/2003 Z.z. bola vo vzťahu k trovám právneho zastúpenia spojeným s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody zbytočná, lebo tieto náklady by síce neboli uhradené z titulu škody, ale boli by uhradené z titulu príslušenstva pohľadávky, čo úmyslom zákonodarcu nebolo. Poukázal v tejto súvislosti aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 542/2016-11 zo 17.08.2016, v ktorom vo vzťahu k náhrade škody pri uplatnení nákladov pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody je uvedené cit. "súd nepriznal navrhovateľovi nárok na náhradu trov právneho zastúpenia pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody, pretože takýto nárok je výslovne vylúčený zákonom a súd nezistil iný dôvod pre takýto nárok a jeho priznanie navrhovateľovi....súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Odmena advokáta za podanie návrhu na predbežné prerokovanie nároku predstavuje náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku, a teda nemožno ich priznať, pričom rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 7/1999 vychádzal z predchádzajúcej právnej úpravy, ktorá nie je totožná s platnou právnou úpravou. Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnená argumentácia nie je v žiadnom prípade spôsobilá spochybniť záver krajského súdu o potvrdení rozsudku okresného súdu, ktorým zamietol jeho návrh v časti týkajúcej sa žalovaného nároku. Je evidentné, že čo týka charakteru žalovaného nároku, sťažovateľ už pri koncipovaní svojho návrhu nevychádzal z v tom čase účinnej právnej úpravy, pretože táto v druhej vete § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vyslovene ustanovovala, že súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Navyše, je len na úvahe poškodeného, či si zvolí právneho zástupcu na uplatnenie nároku na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom, pričom práve z dôvodu prísne formálneho charakteru tohto úkonu mu nevzniká nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Žalovaný sa preto stotožnil s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, ktorý nárok na náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody žalobcovi nepriznal. Vo vzťahu k úroku z omeškania priznanému žalobcovi sa žalovaný rovnako stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a poukázal na to, že k omeškaniu nedošlo pred 01.02.2013. Ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. jasne a explicitne ustanovuje, od ktorého momentu má poškodený nárok na úroky z omeškania - podľa § 16 ods. 4 tretej vety zákona č. 514/2003 Z.z., ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Do omeškania sa takto dostal až vtedy, keď na základe žiadosti zo 14.05.2013 neuspokojil nárok na náhradu škody. V danom prípade nejde o omeškanie pri inom type záväzku a pri úrokoch z omeškania je potrebné vychádzať od momentu, kedy príslušný orgán verejnej moci (žalovaná) odmietol plniť (neplnil) tzv. záväzok podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Nesúhlasí preto s odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa priznaných úrokov z omeškania a aj v tejto časti navrhuje potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie. V ostatnom odkázal na svoje doterajšie vyjadrenia v konaní, ktoré sa týkajú aj námietok žalobcu uvedených v odvolaní.

6. Žalobca v stanovisku k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu uviedol, že zotrváva na svojom odvolaní a pridrižiava sa argumentácie v ňom obsiahnutej. V nadväznosti na argumentáciu žalovaného k náhrade nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku opätovne zdôraznil, že nikdy netvrdil, že by náklady, ktoré znášal hradením trov právneho zastúpenia v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody, mali predstavovať súčasť trov konania, v ktorom konaní bolo

vydané nezákonné rozhodnutie (t. j. v trestnom konaní vedeným pred Okresným súdom Čadca, sp. zn. 3T/33/2011) a teda súčasť škody, spôsobenej vydaním nezákonného rozhodnutia, a to už len z dôvodu, že uvedené náklady mu vznikli až v čase, keď predmetné trestné konanie bolo právoplatne ukončené oslobodzujúcim meritórnym rozhodnutím, až po ktorom mohol podať žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, po ktorej podaní mu potom vznikli náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody. Poukázal na to, že z ust. § 18 ods. 3 zákona nemožno vyvodiť, že bolo úmyslom zákonodarcu takéto náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody poškodenému neuhradiť a nakoľko ide o špeciálnu právnu úpravu vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, náhradu takýchto nákladov nie je možné priznať ani aplikáciou ust. § 121 ods. 3 Obč. zák. Z citovaného ustanovenia totiž nijak nevyplýva vôľa zákonodarcu vylúčiť právo poškodeného na náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním, keď je z neho zrejmé len toľko, že zákonodarca náklady spojené s predbežným prerokovaním nepovažuje za súčasť škody, ktorá bola poškodenému spôsobená nezákonným rozhodnutím, resp. v konaní, v ktorom bolo také nezákonné rozhodnutie vydané bez toho, aby z uvedeného vyplývala akákoľvek vôľa zákonodarcu takéto náklady nepriznať z iného právneho dôvodu. Úmyslom zákonodarcu teda nebolo vylúčiť právo poškodeného na náhradu za predbežné prerokovanie nároku (tak ako to nesprávne interpretuje žalovaný), ale len legislatívne upraviť, že tieto náklady vznikajú z iného právneho dôvodu (vznikom príslušenstva pohľadávky), než z právneho dôvodu zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Takéto závery nemožno vyvodiť ani z dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu, keď aj z nej je zrejmé len to, čo prezentuje počas celého tohto konania a to, že trovy konania (vrátane trov právneho zastúpenia), ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom štát vydal nezákonné rozhodnutie, sa považujú za súčasť škody v zmysle istiny (t. j. skutočnej škody, ušlého zisku, prípadne nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 17 zákona), ktorá bola nezákonným rozhodnutím poškodenému spôsobená. Zároveň je z dôvodovej správy zrejmé len to, že náklady spojené s predbežným prerokovaním potom súčasťou škody, spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nemôžu byť, avšak z nej vôbec nevyplýva, že by nárok na náhradu týchto nákladov nebolo možné priznať z iného právneho dôvodu, napr. z právneho dôvodu príslušenstva k právu na náhradu škody, spôsobenej pri výkone verejnej moci. Pokiaľ teda právo poškodeného na náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku nebolo a nie je platnou právnu úpravou nijak vylúčené, pričom tieto právne vzťahy nie sú zákonom osobitne upravené, je zrejmé, že na tieto právne vzťahy je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka tak, ako to *expressis verbis* upravuje ust. § 25 ods. 1 zákona. Náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody (predstavujúce trovy právneho zastúpenia) je potrebné v zmysle ust. § 121 ods. 3 Obč. zák. považovať za príslušenstvo pohľadávky, ktoré náklady mu vznikli v súvislosti s uplatnením tejto pohľadávky. V nadväznosti na argumentáciu žalovaného, ktorý spochybňuje závery vyslovené v rozsudkoch Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.03.1999, sp. zn.: 2Cdo 7/1999, R 26/2000, Krajského súdu v Prešove zo dňa 01.12.2011, sp. zn.: 12Co 78/2011 a Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.01.2020, sp. zn.: 14Co/90/2018 - 700, poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý v rozsudku zo dňa 08.04.2014, č.k. 8Co 355/2013 vyslovil identický právny názor, ako prezentuje on, keď okrem iného uviedol, že náklady spojené s uplatnením pohľadávky na náhradu škody predstavujú jej príslušenstvo, (...) Právny záver súdu prvého stupňa, že navrhovateľom uplatňované náklady na predbežné prerokovanie nároku treba posudzovať ako príslušenstvo pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o náklady spojené s uplatnením nároku na náhradu škody, je konformný s doterajšou súdnou praxou, a niet žiadneho významného dôvodu, pre ktorý by sa mal odvolací súd pri aplikácii druhej vety § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. odchýliť v danej veci od záverov ňou prezentovaných (...)" s tým, že dovolanie podané žalovaným proti označenému rozhodnutiu bolo uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.02.2015, sp. zn.: 8Cdo/247/2014, odmietnuté. Vo vzťahu k úroku z omeškania opätovne poukázal na ust. § 489 Obč. zák. a zároveň ust. § 517 Obč. zák., systematicky zaradené do ôsmej časti, druhej hlavy a tretieho oddielu Občianskeho zákonníka s označením: "Zmeny v obsahu záväzkov", ako na ust. § 10c a § 3 ods. 1 Nariadenia v znení účinnom do 31. 01. 2013, z ktorých je zrejmé, že pre účely určenia výšky úrokovej sadzby úrokov z omeškania nie je rozhodujúce, kedy sa dlžník dostal do omeškania, ale to, kedy vznikol hlavný záväzkový vzťah, so splnením ktorého sa dlžník dostal do omeškania. V danej veci je teda relevantné, kedy vznikol žalovanému záväzok nahradiť mu škodu a nie to, kedy sa žalovaný dostal do omeškania. Jeho pohľadávka voči žalovanému, spočívajúca v práve na náhradu škody vznikla najneskôr dňa 16.05.2012, kedy medzi sporovými stranami vznikol hlavný záväzkový vzťah, založený na právnom základe zodpovednosti za škodu, a teda záväzkový vzťah vznikol ešte pred 01.02.2013, t.j. pred nadobudnutím účinnosti Nariadenia v znení Nariadenia vlády SR č. 281/2010. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, kedy svoj nárok uplatnil u žalovaného, resp. kedy sa žalovaný dostal do omeškania. Preto

sa na režim úroku z omeškania vzťahovali ustanovenia Nariadenia v znení účinnom do 31.01.2013, podľa ktorých je výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, ktorá plne korešponduje s ním uplatnenou výškou úroku z omeškania.

7. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, teda v jeho zamietajúcom výroku, v medziach dôvodov podaného odvolania podľa § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a podľa § 378 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je v celom rozsahu dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je nevyhnutné v napadnutej časti zmeniť.

8. Súd prvej inštancie v napadnutej časti žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že žalobcovi nárok na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody vo výške 213,82 eura, ako ani na úroky z omeškania v rozsahu 3% z istiny, nevznikol. Uvedený záver však odvolací súd považuje za nesprávny.

9. Pokiaľ ide o peňažnú sumu vo výške 213,82 eura, je potrebné zdôrazniť, že tento nárok žalobca už v podanej žalobe uplatnil titulom náhrady nákladov právneho zastúpenia pri predbežnom prejednaní nároku na náhradu škody, pričom od počiatku žalobca tvrdí, že ide o príslušenstvo pohľadávky v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď v rozpore s tvrdeniami žalobcu tento nárok posúdil ako nárok na náhradu škody, ktorý skutočne (ako inak vo všeobecnosti správne konštatuje aj prvoinštančný súd) v zmysle ust. § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. poškodenému nemožno priznať titulom náhrady skutočnej škody vzniknutej nezákonným rozhodnutím. Správne mal súd prvej inštancie tento nárok po právnej stránke posúdiť; v súlade s argumentáciou žalobcu; ako náklady spojené s uplatnením nároku podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, aplikovaného v danej veci v súlade s ust. § 25 zák. č. 514/2003 Z.z.

10. Vychádzajúc z obsahu tvrdení žalobcu a obrany žalovaného bolo vo vzťahu k predmetnému nároku na zaplatenie sumy 213,82 eura v konaní sporné, či tento nárok možno žalobcovi priznať ako príslušenstvo jeho pohľadávky na náhradu škody v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, alebo (tak, ako argumentuje žalovaný) ustanovenie § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. jeho priznanie bez ďalšieho vylučuje. Odvolací súd v tomto smere dospel k záveru, že za dôvodnú a správnu treba považovať argumentáciu žalobcu, a to z nasledovných dôvodov.

11. V prvom rade treba poukázať na to, že pokiaľ ide o charakter náhrady trov predbežného prejednania nároku, odvolací súd nemá žiadnu pochybnosť o tom, že skutočne ide o príslušenstvo pohľadávky (na náhradu škody) vo forme nákladov spojených s jej uplatnením v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Okrem toho, že správnosť takejto kvalifikácie potvrdzuje aj staršia judikatúra (prov. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/7/1999 publikované v Zbierke ako R 26/2000), vyplýva to aj z povahy tohto nároku. Podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je totiž zo zákona (§ 15 zákona) podmienkou uplatnenia náhrady škody súdnou cestou, a ak v tejto súvislosti vzniknú poškodenému určité náklady, teda aj náklady na zastúpenie advokátom pri uplatnení náhrady škody voči orgánu verejnej moci, ktorý v danom prípade koná za štát, niet pochyb, že takéto náklady sú nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

12. Zároveň je však nepochybné, že v prípade nákladov takto vynaložených poškodeným na odmenu advokáta, nejde o škodu, za ktorej vznik by štát zodpovedal v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. Odhliadnuc od ostatných relevantných hľadísk totiž okrem výslovnej výluky tohto nároku z náhrady škody v zmysle ust. § 18 ods. 3 zákona vo vzťahu k nim absentuje aj vzťah priamej príčinnej súvislosti, keď tieto náklady nevznikli priamo v súvislosti s nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, a k vynaloženiu nákladov došlo až po tom, ako bol nezákonný zásah do práv poškodeného už zavŕšený, teda tu chýba aj časová súvislosť medzi vznikom nákladov a nezákonným konaním orgánu verejnej moci, ktoré zakladá nárok na náhradu škody ako takej.

13. Odvolací súd je však presvedčený o tom, že výslovné vyňatie náhrady trov predbežného prejednania z rozsahu náhrady škody zákonom samé osebe nepredstavuje prekážku pre priznanie náhrady takto vzniknutých nákladov ako príslušenstva pohľadávky. Neobstojí v tejto súvislosti argumentácia

žalovaného, že účelom a zmyslom ustanovenia § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. je vylúčiť akúkoľvek možnosť náhrady trov právneho zastúpenia vzniknutých v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody. Takýto záver totiž z textu zákona, ani z dôvodovej správy k citovanému ustanoveniu nevyplýva, keď jediné, čo z nej možno bezpečne vyvodíť je záver, že tento nárok nepatrí do náhrady škody, teda titulom náhrady škody ho nemožno dôvodne uplatniť. To pritom korešponduje aj s vyššie naznačenou absenciou priamej príčinnej súvislosti medzi týmito nákladmi a nezákonným konaním orgánu verejnej moci, ktoré predstavuje skutkový základ nároku na náhradu škody. Za nesprávnu a účelovú však odvolací súd považuje tiež argumentáciu žalovaného, podľa ktorej aplikácia ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka v tomto prípade neprichádza do úvahy vzhľadom na právnu úpravu danej otázky v zákone č. 514/2003 Z.z. Citovaný právny predpis totiž vôbec neupravuje inštitút príslušenstva pohľadávky (v rozsahu § 121 ods. 3 OZ), a preto je aplikácia Občianskeho zákonníka na tento inštitút v zhode s ustanovením § 25 citovaného zákona, a to aj v prípade, ak je pohľadávkou právo na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Je pritom nepochybné, že právo na zaplatenie náhrady škody je taktiež pohľadávkou.

14. V danej súvislosti odvolací súd považuje za dôležité poukázať aj na to, že v komentárovej literatúre, ani ustálenej rozhodovacej praxi (o.i. porov. napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. apríla 2011, sp. zn. 3 MOBdo 2/2010, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov v SR ako R 6/2010) nevyvoláva žiadnu polemiku záver, že náklady na odmenu advokáta za predžalobnú výzvu, hoci nie je podmienkou uplatnenia práva na súde, predstavujú príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V prípade žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. z obsahu a povahy tohto inštitútu podľa odvolacieho súdu vyplýva, že ide v skutočnosti iba o kvalifikovanú predžalobnú výzvu, ktorej účelom je predchádzať začatiu súdneho konania a ktorá je navyiac (na rozdiel od bežnej predžalobnej výzvy) podmienkou priznania náhrady škody súdom. Z uvedeného potom vyplýva, že ak náklady (vrátane odmeny advokáta) spojené s uskutočnením bežnej predžalobnej výzvy v zmysle ustálenej praxe a judikatúry predstavujú príslušenstvo pohľadávky, nemožno mať žiadnu pochybnosť ani o tom, že príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ) na náhradu škody, za ktorú orgán verejnej moci zodpovedá podľa zák. č. 514/2003 Z.z., sú aj náklady (vrátane odmeny advokáta) vynaložené v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku.

15. V neposlednom rade sa žiada v danej súvislosti poukázať aj na to, že za stavu, keď cieľom celej právnej úpravy zák. č. 514/2003 Z.z. je vytvorenie náležitého priestoru na pokiaľ možno úplnú a spravodlivú reparáciu následkov nezákonných rozhodnutí a postupov orgánov verejnej moci v majetkovej (aj nemajetkovej) sfére poškodeného a predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je podmienkou poskytnutia súdnej ochrany poškodenému, odvolací súd je presvedčený, že od poškodeného nemožno spravodlivo žiadať, aby náklady spojené s predbežným prejednaním jeho škodového nároku, ktorý nebol dobrovoľne uspokojený orgánom verejnej moci ako škodcom, znášal z vlastných prostriedkov. Nie je totiž dosť dobre možné akceptovať také rozumné a spravodlivé usporiadanie vzťahov založených zodpovednosťou za škodu, ktorého výsledkom je faktické zmenšenie majetku poškodeného v dôsledku vynaloženia nákladov na uplatnenie práva, ku ktorému by nedošlo, ak by orgán verejnej moci postupoval v súlade so zákonom, prípadne aspoň dobrovoľne nahradil poškodenému škodu (ujmu), ktorá mu v dôsledku toho vznikla.

16. Na základe vyššie uvedených úvah preto odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ žalobca v súvislosti s predbežným prerokovaním jeho nároku na náhradu škody u žalovaného účelne vynaložil náklady na odmenu advokáta za zastupovanie vo výške 213,82 eura (čo medzi stranami nebolo sporné a žalovaný to v spore nenamietal), treba tieto náklady žalobcu považovať za príslušenstvo nároku na náhradu škody a žalobcovi preto vzniklo proti žalovanému právo na ich náhradu, teda na zaplatenie danej sumy, čo má za následok, že aj v tejto časti bola žaloba podaná dôvodne.

17. Pokiaľ žalovaný argumentuje tým, že v prípade zákona č. 514/2003 Z.z. ide o právny predpis lex specialis a pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle priznať náhradu škody, pozostávajúcu aj z trov konania spočívajúcich v náhrade trov právneho zastúpenia vrátane nákladov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bol by to v zákone jasne uviedol, odvolací súd jeho obranu považuje za nedôvodnú. Nejde tu totiž o priznanie náhrady škody, avšak o priznanie príslušenstva, ktoré citovaný zákon (okrem určenia počiatku omeškania) neupravuje vôbec. Pre úplnosť treba zdôrazniť, že v prípade ustanovenia § 18 ods. 3 zákona skutočne ide o osobitnú právnu úpravu vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave Občianskeho zákonníka. Predmetom odlišnej regulácie tu však nie je príslušenstvo pohľadávky, avšak

rozsah náhrady škody (upravený v Občianskom zákonníku v ust. § 442 a nasl.), teda špecifické limity, ktoré majú vplyv na výšku hlavnej pohľadávky v prípade náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Argumentácia žalovaného preto v tomto smere nemôže obstáť.

18. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaný na podporu svojej argumentácie odkazuje na obsah uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 542/2016-11 zo 17.08.2016, v ktorom bola predmetom posúdenia všeobecnými súdmi otázka náhrady nákladov predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, závery vyslovené všeobecnými súdmi (s ktorými sa odvolací súd nestotožňuje) nemožno považovať za ustálenú súdnu prax, pričom ústavný súd riadne meritórne danú otázku neposudzoval, keď ústavnosť rozhodnutí všeobecných súdov hodnotil v zásade iba z hľadiska ústavnej udržateľnosti ich náležitého odôvodnenia. Žalovaným odkazované rozhodnutie Ústavného súdu SR preto rovnako nepredstavuje prekážku pre prijatie záveru, že náhradu nákladov predbežného prerokovania nároku možno poškodenému priznať ako príslušenstvo pohľadávky.

19. Taktiež žalovaný neopodstatnene namieťa, že priznanie daného nároku nemá oporu v zákone a išlo by o obchádzanie zákona, keď aj podľa ust. § 25 zákona č. 514/2003 Z.z., na ktoré poukazuje žalobca, ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom, pričom § 26 zákona sa zaoberá predovšetkým príslušnosťou orgánu konajúceho v mene štátu a nesmeruje k uplatňovaniu nároku na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka. Je totiž nepochybné, že všeobecným právnym predpisom, ktorý sa použije na všetky osobitne neupravené právne významné otázky, je so zreteľom na celkom jednoznačné znenie ust. § 25 zákona, s ktorým korešponduje aj dôvodová správa k nemu (ktorá konštatuje, že, cit. "Navrhovaná právna úprava nadväzuje na Občiansky zákonník a preto je nevyhnutné v rámci zákona odkázať na ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorý v tomto prípade pôsobí subsidiárne k navrhovanej právnej úprave"), Občiansky zákonník; a to vrátane jeho ustanovenia § 121 ods. 3, ktorého aplikácia je v danej veci vzhľadom na absenciu osobitnej úpravy príslušenstva v zák. č. 514/2003 Z.z. nevyhnutná. Za tohto stavu je potom vylúčené, aby priznanie daného nároku predstavovalo nezákonný postup alebo obchádzanie zákona, ako sa to snaží interpretovať žalovaný.

20. Zároveň odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci aj pri posudzovaní výšky sadzby úrokov z omeškania, na ktoré žalobcovi vznikol nárok, keď pre ustálenie výšky sadzby považoval za rozhodujúci okamih počiatku omeškania a nie vzniku záväzku žalovaného. Vzhľadom na znenie ustanovenia § 10c nariadenia vlády č. SR č. 87/1995 Z.z. (s účinnosťou od 01.02.2013), podľa ktorého ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013, totiž posúdenie otázky výšky sadzby úrokov z omeškania nezávisí od toho, kedy sa žalovaný dostal do omeškania alebo kedy žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ale výlučne od toho, kedy jeho nárok na zaplatenie istiny vznikol. Žalobca preto oprávnené v danom spore proti žalovanému uplatnil úroky z omeškania vo výške 8,25 %, keďže jeho nárok na náhradu škody, oproti ktorému stojí záväzok žalovaného tento peňažný nárok uspokojiť, vznikol nepochybne pred 1. februárom 2013 (žalobcovi bolo obvinenie v trestnej veci vznesené dňa 04.09.2010, pričom oslobodený spod obžaloby bol rozsudkom Okresného súdu v Čadci zo dňa 17.01.2012, č.k.: 3T 33/2011-160, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.05.2012, č.k.: 2To 39/2012-195). Nedôvodne a bez právneho významu potom aj žalovaný v súvislosti so sadzbou úrokov z omeškania argumentuje tým, že v súlade s ustanovením § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. sa do omeškania dostal až vtedy, keď na základe žiadosti zo 14.05.2013 neuspokojil nárok žalobcu na náhradu škody a je potrebné vychádzať z momentu, kedy odmietol plniť záväzok podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a nie kedy záväzok vznikol.

21. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že nakoľko súd prvej inštancie v súvislosti s otázkou nároku na náhradu nákladov právneho zastúpenia pri predbežnom prejednaní nároku na náhradu škody a tiež pokiaľ ide o výšku sadzby priznaných úrokov z omeškania vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom so zreteľom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že žaloba je v danej veci podaná dôvodne v celom rozsahu, bolo potrebné v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmeniť a aj v tejto zvyšnej časti žalobe vyhovieť, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

22. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a žalobcoví, ktorý mal v spore plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).